

Het Straatnamen-abc

Markt

Tussen Rozemarijnstraat, Clarissenstraat en Kruisstraat.

De oudste benaming is STRIPE en komt reeds in de veertiende eeuw voor. Stripe staat voor streep, een eerste ontginning in het oer- of berkenbos en struikgewas. De oudste nederzetting is dan ook te lokaliseren rondom de Stripe en langs de Rechterstraat bij de overgang van de Dommel.

Vanaf de 15^e eeuw wordt de Stripe aangeduid met Strijpt, de plaats waar de Stripe lag.

Pas in het midden van de 18^e eeuw, na het gereedkomen van de Steenweg naar 's-Hertogenbosch en naar Best, spreekt men van Marktveld. Lang nog bleef het Marktveld onverhard. Pas na de verharding van het Marktveld vind de naam Markt algemeen ingang. De verharding van de Markt vindt plaats in het midden van de jaren twintig van de vorige eeuw.

Gemeentehuis.

Het oude gemeentehuis, tevens zetel van het kantongerecht, wordt gebouwd in 1843 en heeft dienst gedaan tot 1936. Het stond een stuk vóór het huidige gemeentehuis op het Marktveld. De bestrating van de Rozemarijnstraat loopt dan achter het gemeentehuis langs.

Waar nu het gemeentehuis staat, stonden vroeger oude woningen. Midden op het Marktveld stond de dorpspomp.

Magdalena van der Stappenstichting

Links van het gemeentehuis staat het oude huis van de Magdalena van der Stappenstichting. Rechts ervan stond vroeger een huis, dat tot in de 19^e eeuw in gebruik was als Mannengasthuis.

Het Vrouwengasthuis, met puntgevel, dateert van 1646. Het dankt zijn bestemming aan een testamentaire beschikking van voornoemde

Magdalena. Aanvankelijk is het bestemd voor 16 'schaemele vrouwen'. Het hoofdgebouw is in 1967 door de laatste bewoners verlaten. Het doet nu dienst als VVV kantoor. Links ervan staan enkele panden, die door dezelfde stichting zijn aangekocht.

Pal tegenover het gemeentehuis staat appartementencomplex en winkelpassage De Croon op de plaats waar eerder het politiebureau gestaan heeft. Vroeger stond daar een fraai gebouw, de "Koninklijke Weverij Van de Ven". Deze weverij bestond al in 1775 en leverde het fijnste damast, onder andere aan het hof van Koning Willem III.

Aan het begin van de Markt, tegenover De Croon, stonden vroeger 'vrijbanken'. Hier werd in vroeger dagen niet het vrijen beoefend (of misschien wel), maar het was bedoeld als 'vergaderplaats der vrije mannen'. Deze vergaderingen heetten 'gemeijn waerheit' en vonden vroeger onder de linden plaats. Aan het eind van de 18^e eeuw was de boom aan zijn eind, zodat in 1793 als vrijheidsboom een eik werd gepland, die het uithield tot 1894. Hierna kwamen er op deze historische plaats 8 linden te staan. De vrijbanken zijn in de 60-er jaren van de vorige eeuw verdwenen.

Begin mei werd het startschot gegeven voor een grondige renovatie van de cultuurhistorische as, die loopt van de St. Petrusbasiliek naar kasteel Stapelen en die ook de Markt aandoet. Bron: Rondleiding door de historische kom van Boxtel

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel